

Bruksela, 12 czerwca 2015 r.

Informacje wprowadzające na temat międzynarodowej działalności Fundacji Otwarty Dialog na rzecz praw człowieka w latach 2013 - 2015, koordynowanej przez biuro Fundacji w Brukseli

Fundacja Otwarty Dialog (ODF) jest pozarządową organizacją pokojową, założoną w Polsce w 2009 r. Cele statutowe Fundacji to promowanie, wspieranie i ochrona praw człowieka, demokracji i praw człowieka w krajach postsowieckich. Fundacja realizuje swoje cele organizując spotkania dwustronne i wielostronne, seminaria, konferencje (imprezy towarzyszące, wywiady, wymiany poglądów), misje obserwacyjne, manifestacje, happeningi, itp., dotyczące sytuacji praw człowieka w regionie, ze szczególnym uwzględnieniem trzech największych krajów: Kazachstanu, Ukrainy i Rosji.

W związku z tą działalnością, Fundacja sporządza raporty i rozpowszechnia je wśród instytucji UE, RE, OBWE, ONZ i innych organizacji międzynarodowych, ministerstw spraw zagranicznych i parlamentów, mediów, think tanków i organizacji społeczeństwa obywatelskiego (CSO). Fundacja współpracuje głównie z politykami, urzędnikami służby cywilnej z różnych krajów, dyplomatami, dziennikarzami, działaczami społecznymi, naukowcami i studentami, organizując dla nich spotkania z opozycją polityczną, działaczami społecznymi, dziennikarzami niezależnymi i ekspertami z krajów będących głównym przedmiotem jej zainteresowania.

Fundacja działa na co dzień w Warszawie, Kijowie i Brukseli. Została zarejestrowana zgodnie z prawem polskim w dniu 9 grudnia 2009 r., a na mocy prawa ukraińskiego w dniu 27 sierpnia 2014 r. Przedstawiciele Fundacji śledzą i biorą udział w najważniejszych sesjach i spotkaniach organizacji międzynarodowych i instytucji w Strasburgu (Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy), Wiedniu (Zgromadzenie Parlamentarne Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie) i Genewie (ONZ).

Biuro Fundacji w Brukseli systematycznie i na bieżąco monitoruje i prowadzi kampanię informacyjną dla instytucji UE (PE, KE, Rady oraz ESDZ), jak również szeregu państw członkowskich UE, m.in. Włoch i Francji. Bieżąca praca polega na rozwijaniu i stałym poszerzaniu sieci kontaktów poszczególnych osób – kluczowych funkcjonariuszy i parlamentarzystów, jak również podmiotów pozarządowych zajmujących się promowaniem przestrzegania praw człowieka i demokracji w krajach postsowieckich. Fundacja przekazuje na bieżąco informacje tym interesariuszom podczas spotkań bezpośrednich oraz za pomocą raportów i analiz będących wynikiem pracy naszych zespołów i udziela im, w razie potrzeby, faktycznego oraz informacyjnego wsparcia, zanim jeszcze zostaną opracowane projekty rezolucji, pisemne zapytania, listy, oświadczenia inne tego rodzaju dokumenty. Dbamy o to, aby zagadnienia praw człowieka były uwzględniane w debatach poświęconych relacjom dwustronnym i wielostronnym pomiędzy UE, jej państwami członkowskimi i krajami będącymi w centrum uwagi Fundacji. Współpracujemy także ściśle z naszymi interesariuszami zwracając ich uwagę na przypadki indywidualnych działaczy politycznych i społecznych, którzy są namierzeni z powodu swojej działalności prodemokratycznej i na rzecz praw człowieka, aby można było podejmować sprawy tych osób podczas spotkań i rozmów z odpowiednimi władzami w krajach, którymi Fundacja się głównie zajmuje.

W dokumencie niniejszym wymieniono najważniejsze i najbardziej znaczące działania w skali międzynarodowej (jakkolwiek nie wszystkie), podejmowane przez Fundację w latach 2013 i 2015, począwszy od najbardziej aktualnych, z przełomu 2014 i 2015 roku, które także przedstawiono bardziej szczegółowo. Działalność realizowana w okresie 2013-2014 zostanie przedstawiona w sposób bardziej

związły, aby przedstawić obraz i zakresu prac wykonanych oraz ich rezultaty, nie omawiając jednakże osobno poszczególnych wydarzeń.

koniec 2014 i początek 2015 r.

Unia Europejska:

6 maja 2015 r. – Bruksela

Przy okazji wymiany poglądów na temat sytuacji we zakresie praw człowieka w Azji Środkowej na posiedzeniu Podkomisji Parlamentu Europejskiego ds. Popierania i Ochrony Praw Człowieka (DROI), ODF działała na rzecz udziału w tym posiedzeniu pewnych mówców oraz organizowała dodatkowe spotkania (z deputowanymi do Parlamentu Europejskiego, stałych przedstawicielstw państw członkowskich przy UE oraz ESDZ) dla grupy ekspertów ds. Azji Środkowej: Yevgeniya Zhovtisa, dyrektora Kazachskiego Międzynarodowego Biura ds. Obrony Praw Człowieka i Przestrzegania Praworządności, Nadejdy Atayevej, przewodniczącej Stowarzyszenia na rzecz Praw Człowieka w Azji Środkowej, działającego we Francji, uchodźcy (oboje wygłosili wystąpienia na posiedzeniu DROI) oraz Muratbeka Ketebayeva, członka kazachskiej opozycji politycznej, aktywnego komentatora politycznego i ekonomicznego wydarzeń w Kazachstanie, uchodźcy.

Goście mieli możliwość przedstawienia swoich bezpośrednich doświadczeń, przekazania rozmówcom informacji z pierwszej ręki na temat aktualnej sytuacji w zakresie praw człowieka i praw podstawowych w odniesieniu do Kazachstanu i Uzbekistanu.

Rezultaty:

W wyniku tych spotkań, a także dzięki obecności gości podczas wymiany podglądów na forum DROI, grupa posłów do PE z Podkomisji DROI oraz Delegacji do Współpracy Parlamentarnej UE-Azja Środkowa (DCAS) zobowiązała się wystosować listy do rządów państw Azji Środkowej, wyrażających zaniepokojenie omawianymi przypadkami naruszenia praw człowieka i zatrzymań więźniów politycznych. Ponadto, indywidualni posłowie do PE skierowali pisemne zapytania i listy dotyczące więźniów politycznych w Kazachstanie oraz prześladowania dysydentów kazachskich za granicą do Wysokiej Przedstawiciel /Wiceprzewodniczącej, Federiki Mogherini, a także poszczególnych Państw Członkowskich UE, których zagadnienia te dotyczą (w tym przypadku Francji, w związku ze sprawą Mukhtara Ablyazova).

Zobacz informacje ogólne i zdjęcia [TUTAJ](#).

27-28 kwietnia 2015 r. – Strasbourg

Fundacja ODF zorganizowała cykl spotkań pomiędzy deputowanymi do parlamentu ukraińskiego, Vitalija Kuprii, Wiceprzewodniczącego Komisji ds. Projektów Ustaw w zakresie Egzekwowania Prawa a posłami

do PE aktywnie uczestniczącymi w udzielaniu wsparcia Ukrainie. Spotkania te były poświęcone procesowi reform na Ukrainie.

Cel:

Spotkania te odbyły się w ramach kampanii informacyjnej prowadzonej przez ODF, a ich celem było umożliwienie młodym i nowym deputowanym do parlamentu ukraińskiego, aktywnie zaangażowanym we wspieranie rozwoju reform, nawiązania kontaktu z eurodeputowanymi i właściwymi interesariuszami za granicą, co sprzyjać ma dalszej dwustronnej wymianie informacji i wiedzy fachowej.

Zobacz zdjęcia [TUTAJ](#).

24 marca 2015 r. – Bruksela

Fundacja ODF współorganizowała, wraz z Fundacją Konrada Adenauera, obrady okrągłego stołu poświęcone przeciwdziałaniu korupcji na Ukrainie, z udziałem znawców zagadnienia z organizacji pozarządowych (NGO): Sashy Drika z ukraińskiego Społecznego Komitetu Lustracyjnego oraz Bartosza Kramka, Prezesa Zarządu Fundacji ODF, jak również kilku posłów do parlamentu ukraińskiego z różnych ugrupowań politycznych. Przy okazji tego wydarzenia, ODF zorganizowała także szereg spotkań pomiędzy naszymi gośćmi a europosłami, w tym z Ryszardem Czarneckim, wiceprzewodniczącym Parlamentu Europejskiego.

Cel:

Wydarzenie to oraz inne spotkania odbywały się w ramach kampanii informacyjnej, którą prowadzi ODF a celem ich było umożliwienie młodym działaczom ukraińskim i nowym deputowanym do parlamentu ukraińskiego, aktywnie zaangażowanym we wspieranie rozwoju reform, nawiązania kontaktu z europosłami i właściwymi interesariuszami za granicą, co sprzyjać ma dalszej dwustronnej wymianie informacji i wiedzy fachowej. Przedsięwzięcie to ma także sprzyjać prowadzeniu merytorycznych i aktualnych debat na temat wydarzeń na Ukrainie, które mogą przynieść temu krajowi konkretne rezultaty, stanowiąc jednocześnie dla uczestników sposobność zyskania wiedzy o tym, w jaki sposób najlepiej współdziałać z partnerami na szczeblu międzynarodowym i jak działać bezpośrednio na rzecz swojej własnej sprawy.

Zobacz informacje ogólne i zdjęcia [TUTAJ](#).

8 grudnia 2014 r. – Bruksela

Fundacja ODF uczestniczyła w konferencji poświęconej nadużywaniu systemu INTERPOLU przez państwa niedemokratyczne, zorganizowanej przez organizację Fair Trials International w Parlamencie Europejskim. Uczestnicy wysłuchali relacji ekspertów i bezpośrednich ofiar nadużyć mechanizmów INTERPOLU, w tym gościa ODF, Almy Shalabayevy, która obecnie przebywa we Włoszech jako uchodźca polityczny. Przy okazji tej konferencji, ODF zorganizowała dodatkowo szereg bezpośrednich spotkań

pomiędzy eurodeputowanymi a naszymi gośćmi: Shalabayevą i Muratbekiem Ketebayevem, kazachskim dysydentem i uchodźcą politycznym przebywającym w Polsce.

Cel i rezultaty:

Dzięki tym bezpośrednim spotkaniom, eurodeputowani mieli sposobność spotkać się z działaczami osobiście i poznać ich historie, czego efektem często jest istotne bezpośrednio zaangażowanie i reakcja w obliczu sytuacji represji wobec działacza lub odwetu za ich działalność. Ketebayev został zatrzymany pod koniec grudnia 2014 r. w Hiszpanii na podstawie czerwonego alertu INTERPOLU. Szybka reakcja ze strony eurodeputowanych, z którymi spotkał się na początku miesiąca, i z którymi omawiał swój przypadek i sprawy innych, wywołała szeroką akcję poparcia w formie listów, pisemnych zapytań i bezpośrednich interwencji u władz hiszpańskich w celu wyjaśnienia sytuacji.

Państwa członkowskie UE:

26-27 lutego 2015 r. – Berlin

Fundacja ODF zorganizowała spotkanie, na którym ogłosiła swój raport na temat kwestii nadużywania systemu INTERPOL przez państwa niedemokratyczne w parlamencie niemieckim, Bundestagu, podczas przesłuchania prowadzonego przez deputowanego Franka Schwabe. W wydarzeniu tym uczestniczyli niemieccy eurodeputowani z różnych partii politycznych oraz przedstawiciele ambasad państw członkowskich UE w Berlinie.

Cel i rezultaty:

Wydarzenie to zostało zorganizowane w ramach kampanii prowadzonej przez ODF na rzecz zasadniczej reformy INTERPOLU, która umożliwiłaby wprowadzenie silniejszych zabezpieczeń prawnych przeciwko nadużywaniu systemu z pobudek politycznych oraz sprzyjała większej przejrzystości. ODF aktywnie postuluje podejmowanie działań w tym zakresie zarówno na szczeblu UE jak i pośród organizacji międzynarodowych oraz poszczególnych państw członkowskich UE. Uzyskanie konkretnych rezultatów wymaga woli politycznej i nacisków na wielu poziomach, zarówno ze strony podmiotów międzynarodowych jak i organizmów krajowych w państwach członkowskich INTERPOLU. Jednym z wymiernych rezultatów tych działań jest rosnące zainteresowanie poszczególnych eurodeputowanych, którzy zwracają się do swoich władz z pismami i zapytaniami dotyczącymi tego zjawiska. Takie interwencje mogą dać efekt w postaci większego nacisku na zmiany systemowe, jak również popieranie indywidualnych dysydentów, których życie jest narażone z powodu nadużywania mechanizmów INTERPOLU z powodów politycznych.

Zobacz informacje ogólne i zdjęcia [TUTAJ](#).

17 lutego 2015 r. – Saragossa

Na zaproszenie Real e Ilustre Colegio de Abogados de Zaragoza (RelCAZ), w najstarszym hiszpańskim ośrodku szkoleniowym dla prawników, ODF zorganizowała dla mówców i ekspertów seminarium zatytułowane „Sytuacja praw człowieka w Kazachstanie. Prawo do azylu”. W wydarzeniu udział wzięli liczni prawnicy reprezentujący różne stowarzyszenia.

Cel i rezultaty:

Celem seminarium było przedstawienie trudności, na jakie napotykają osoby ubiegające się o azyl oraz ci, którzy go uzyskali, figurujący w ich krajach ojczystych na liście czerwonych alertów INTERPOLU. W Hiszpanii, media zwróciły uwagę na kwestię nadużywania mechanizmów INTERPOLU w związku ze sprawami Alexandra Pavlova i Ketebayeva – obu zatrzymanych na podstawie czerwonego alertu. Seminarium wzmocniło świadomość tej kwestii pośród prawników hiszpańskich i przedstawicieli administracji publicznej.

Zobacz informacje ogólne i zdjęcia [TUTAJ](#).

9 października 2014 r. – Madryt

Fundacja ODF była współorganizatorem konferencji „Abusos de los mecanismos de Interpol: ¿Hora de reformas?” (Nadużycia mechanizmów INTERPOLU. Czas na reformy?), która odbyła się w siedzibie Fundación Abogacía Española (fundacji adwokatury hiszpańskiej), z udziałem znamienitych uczestników. Głos zabierali decydenci polityczni, członkowie społeczności międzynarodowej (OBWE), ofiary praktyki nadużywania INTERPOLU oraz eksperci ODF.

Cel i rezultaty:

Celem spotkania było umieszczenie przypadków aresztowania uchodźców politycznych w szerszym kontekście praktyki nadużywania mechanizmów INTERPOLU przez państwa autorytarne. Owocem seminarium, na którym zebrali się obrońcy praw człowieka, sędziowie, prawnicy, dziennikarze, były liczne publikacje, jak również deklaracje współpracy z PACE w zakresie opracowania rekomendacji do raportu popierającego reformę INTERPOLU, wyrażonych przez hiszpańskich praktyków.

Zobacz informacje ogólne, zdjęcia i sprawozdanie w formie materiału wideo [TUTAJ](#).

Rada Europy:

26-28 stycznia 2015 r. – Strasburg

Fundacja ODF zorganizowała wydarzenie towarzyszące, w ramach styczniowej sesji PACE, zatytułowane „Więźniowie polityczni, aneksja terytorialna, popieranie terroryzmu – naruszanie przez Rosję prawa międzynarodowego w kryzysie ukraińskim”, podczas którego przedstawiła swój raport poświęcony temu tematowi. Gospodarzem wydarzenia był członek PACE, poseł z Holandii, Pieter Omtzigt. Jednym z gości

był Mark Feygin, znany rosyjski prawnik i obrońca więźniów politycznych w Rosji, w tym Nadiyi Savchenko i zespołu Pussy Riots. Podczas pobytu w Strasburgu, ODF zorganizowała także konferencję prasową oraz liczne wywiady dla mediów dla Feygina, aby mógł on przedstawić sprawę swojego klienta, ukraińskiej pilotki, posłanki i delegata do PACE, nielegalnie przetrzymywanej w Rosji, Savchenko. Zostały także zorganizowane dodatkowe bezpośrednie spotkania z Anne Brasseur, Przewodniczącą PACE, i Nilsem Muižnieksem, Komisarzem Rady Europy ds. Praw Człowieka, a także indywidualnymi członkami PACE.

Cel i rezultaty:

Po tym wydarzeniu towarzyszącym, delegaci PACE zapoznali się z pełnomocnictwami delegacji rosyjskiej i podtrzymali sankcje, zgodnie z którymi zawieszono prawa głosu i prawo do reprezentacji w głównych organach PACE. Ponadto Przewodnicząca PACE zintensyfikowała swoje wysiłki na rzecz doprowadzenia do zwolnienia Savchenko, zezwalając, aby jej sprawa była wysoko w porządku obrad na szczeblu międzynarodowym.

Zobacz informacje ogólne i zdjęcia [TUTAJ](#).

1 października 2014 r. – Strasburg

ODF oraz organizacja Fair Trials International współorganizowała imprezę towarzyszącą dotyczącą nadużywania INTERPOLU z pobudek politycznych (przez kraje niedemokratyczne) oraz potrzeby zastosowania silniejszych zabezpieczeń prawnych. Gospodarzami imprezy było pięciu członków PACE: Christoph Straesser, Pieter Omtzigt, Mailis Reps, Kimmo Sasi i Marietta Pourbaix-Lundin. Uczestnicy wysłuchali relacji ofiar nadużyć systemu INTERPOLU: Almy Shalabayevy, żony kazachskiego dysydenta, Mukhtara Ablyazova, który sam jest prześladowany przez Kazachstan z wykorzystaniem czerwonego alertu INTERPOLU, jak również Billa Browdera, Prezesa i Dyrektora Generalnego (CEO) Hermitage Capital i lidera globalnej kampanii na rzecz sprawiedliwości w sprawie Magnitskiego, o umieszczenie którego w wykazie osób poszukiwany przez INTERPOL Rosja zabiegała szereg razy.

Cel i rezultaty:

Wydarzenie to zostało zorganizowane w ramach kampanii, którą ODF prowadzi orędując za dokonaniem istotnych reform INTERPOLU, które umożliwiłyby większe zabezpieczenie przez nadużywaniem systemu z pobudek politycznych i sprzyjały większej przejrzystości. ODF działa w tym kierunku aktywnie zarówno na szczeblu UE jak i organizacji międzynarodowych oraz poszczególnych Państw Członkowskich UE. Po tym wydarzeniu towarzyszącym, członkowie Biura PACE postanowili poprzeć rezolucję PACE wzywającą do opracowania w tej sprawie raportu. Raport jest obecnie przygotowywany i dzięki niemu Komisja Zagadnień Prawnych i Praw Człowieka PACE może bardziej zgłębić ten problem, spotkać się bezpośrednio z przedstawicielami INTERPOLU i działać na rzecz konkretnych rekomendacji w zakresie pozytywnych reform systemu.

Zobacz informacje ogólne i zdjęcia [TUTAJ](#).

OPEN DIALOG

Brussels Office
155 Rue de la Loi,
Postal box: 27
1040 Brussels, Belgium

Open Dialog Foundation
11 a Szucha Avenue, office 21
00-580 Warsaw, Poland
T: +48 22 307 11 22

Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie:

18-20 lutego 2015 r. – Wiedeń

Fundacja ODF uczestniczyła w obradach sesji zimowej Zgromadzenia Parlamentarnego OBWE (ZP OBWE), które poświęcone były zagadnieniu „Praw człowieka wśród migrantów i uchodźców”. Przedstawiciele ODF, wraz z Iriną Petrushovą, kazachskimi dziennikarzami gazety „Respublika” oraz Arturem Trofimovem, kazachskim uchodźcą politycznym przebywającym w Austrii, odbyli szereg spotkań, m.in. z Isabel Santos, przewodniczącą Komitetu ds. Demokracji, Praw Człowieka i Spraw Humanitarnych Zgromadzenia Parlamentarnego OBWE i osobą reprezentującą Biuro Przedstawiciela OBWE ds. Wolności Mediów.

Cel i rezultaty:

Zobacz informacje ogólne i zdjęcia [TUTAJ](#).

ONZ:

14-18 listopada 2014 r. – Genewa

Przedstawiciel ODF wziął udział w spotkaniu poświęconym przekazaniu informacji przez ekspertów dla członków Komitetu przeciwko Torturom ONZ (CAT) na temat sytuacji w Kazachstanie, przed przeglądem CAT w odniesieniu do tego kraju.

Cel i rezultaty:

Fundacja ODF uczestniczyła w spotkaniu podsumowującym zorganizowany przez CAT w ramach realizowanego przez ten komitet projekt dotyczy podejmowanych w ONZ działań na rzecz podnoszenia ogólnej świadomości państw członkowskich ONZ trudnej sytuacji obrońców praw człowieka, działaczy, niezależnych mediów oraz opozycji politycznej w Kazachstanie. Bardzo wymiernym rezultatem tego aktywnego udziału w spotkaniu był przegląd obecnej sytuacji dokonany przez członków CAT, którzy wskazali konkretne przypadki oraz informacje, na które zwrócili im uwagę przedstawiciele organizacji pozarządowych, w tym ODF, obecni na spotkaniu ekspertów. Działania takie stanowią integralną część pracy ODF mającej na celu dbałość o to, aby społeczność międzynarodowa w sposób właściwy oceniła i odniosła się do niedostatków w obszarze przestrzegania praw człowieka w Kazachstanie, co ostatecznie może pomóc w uwolnieniu poszczególnych więźniów politycznych (jak to miało miejsce w przypadku Rozy Tuletayevej, stojącej na czele ruchu strajkujących pracowników naftowych, zatrzymanych i uwięzionych po tragicznych wydarzeniach w Zhanaozen w grudniu 2011 r., ofiary tortur, która została uwolniona).

28-29 października 2014 r. – Genewa

Fundacja ODF współorganizowała, wraz z Reporterami bez Granic oraz ACAT wydarzenie towarzyszące z okazji sesji powszechnego przeglądu okresowego (UPR), podczas której dokonano także przeglądu sytuacji w Kazachstanie. Podczas spotkania koncentrowano się na problemach wynikających z systemowych naruszeń praw człowieka w Kazachstanie, a wzięli w nim udział liczni reprezentanci stałych przedstawicielstw państw członkowskich przy ONZ w Genewie, organizacji pozarządowych oraz dziennikarze.

Cel i rezultaty:

Celem wydarzenia było zwrócenie uwagi państw członkowskich ONZ na problem systemowych i powszechnych naruszeń praw człowieka w Kazachstanie przy okazji realizacji procesu UPR, w ramach którego państwa członkowskie mają możliwość zaproponować zalecenia poddawanemu przeglądowi państwu członkowskiemu. Konkretnym i wymiernym rezultatem było sporządzenie listy znaczących i wartościowych rekomendacji, z których część dotyczyła indywidualnych przypadków, przedstawionych przez dużą grupę państw członkowskich ONZ. Działania takie wywierają dodatkową międzynarodową presję o charakterze politycznym i dyplomatycznym na władze niedemokratycznych krajów, sprzyjając tym samym pewnym pozytywnym zmianom.

1-3 września 2014 r. – Genewa

Przedstawiciele ODF wzięli udział w globalnych konsultacjach Grupy Roboczej ONZ ds. Arbitralnych Zatrzymań (WGAD) dotyczących prawa kwestionowania przez sądem zgodności zatrzymania z prawem, podczas którego międzynarodowe organizacje pozarządowe, jak również państwa członkowskie mogły przedstawić swoje zalecenia dotyczące przygotowania raportu. Zalecenia i zobowiązania ODF zostały uwzględnione w pracach WGAD nad raportem końcowym. Przy okazji pobytu w Genewie, przedstawiciele ODF spotkali się także z osobami z stałych przedstawicielstw szeregu państw przy ONZ w celu omówienia procesu UPR w odniesieniu do Kazachstanu, zaplanowanego na październik 2014 r.

Cel i rezultaty:

Celem wizyty w Genewie była aktywny udział w globalnych konsultacjach służących temu, aby głos społeczeństwa obywatelskiego był słyszany podczas omawiania tak ważnego zagadnienia. Bezpośrednie spotkania ze stałymi przedstawicielstwami państw członkowskich przy ONZ były okazją do przedstawienia rekomendacji ODF dotyczących procesu UPR dla Kazachstanu, podania konkretnych i szczegółowych informacji na temat głównych naruszeń praw człowieka, zagadnień budzących zaniepokojenie w odniesieniu do UPR oraz postulowania szerokiego poparcia państw członkowskich. Dzięki tym spotkaniom, wiele państw członkowskich uwzględniło nasze informacje przy opracowywaniu swoich rekomendacji dotyczących Kazachstanu w procesie UPR. Spotkania takie stanowią użyteczne narzędzie do wywierania międzynarodowych nacisków dyplomatycznych na kraje, które nie przestrzegają praw człowieka, ale którym zależy na wizerunku międzynarodowym, jak w przypadku Kazachstanu.

Zobacz informacje ogólne i zdjęcia [TUTAJ](#).

Krótki przegląd międzynarodowych działań na rzecz praw człowieka prowadzonych przez Fundację Otwarty Dialog w roku 2013 i pierwszej połowie 2014 r.

W okresie pomiędzy rokiem 2013 a pierwszą połową 2014 roku, Fundacja Otwarty Dialog zorganizowała szereg wizyt w organizacjach i instytucjach międzynarodowych, jak również parlamentach krajowych Państw Członkowskich UE, zapraszając przedstawicieli opozycji politycznej, działaczy, obrońców praw człowieka, przedstawicieli organizacji pozarządowych, niezależne media i prawników z Kazachstanu, Ukrainy i Rosji. Fundacja ODF zorganizowała w szczególności:

- 12 wyjazdów do Brukseli na spotkania i konferencje w Parlamencie Europejskim, Komisji Europejskiej oraz Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, jak również wydarzeniach organizowanych we współpracy z innymi organizacjami pozarządowymi w ramach prac prowadzonych przez UE;

Goście Fundacji ODF spotkali się z niektórymi z najbardziej znaczących polityków i przedstawicielami UE w Brukseli, w tym z przewodniczącym Komisji Spraw Zagranicznych (AFET), przewodniczącym Podkomisji DROI, przewodniczącym delegacji DCAS, przewodniczącym delegacji D-UA (UE-Ukraina), licznymi eurodeputowanymi – sprawozdawcami odnośnych raportów i rezolucji, sprawozdawcami-cieniami, szefami odnośnych działów geograficznych i tematycznych (np. dotyczących praw człowieka) w ramach ESDZ i KE, geograficznymi i tematycznymi funkcjonariuszami z różnych stałych przedstawicielstw państw członkowskich w Brukseli i wielu innymi. Przy wielu sposobnościach, goście ODF byli zapraszani do wystąpień podczas przesłuchań DROI i wymian poglądów w Parlamencie Europejskim czy podczas konferencji organizowanych w PE.

- 9 wizyt w Rzymie w celu odbycia spotkań z posłami, przedstawicielami Ministerstwa Spraw Zagranicznych, organizacjami pozarządowymi i mediami; szczególnie intensywna kampania była prowadzona w odniesieniu do przypadku, który miał miejsce we Włoszech – czyli żony dysydenta kazachskiego, Mukhtara Ablyazova, Almy Shalabayeviej, która została w sposób niezgodny z prawem wydalona z Włoch wraz z 6-letnią córką, Aluą Ablyazovą, i skierowana do Kazachstanu;

Fundacja ODF zorganizowała liczne przesłuchania i wydarzenia w parlamencie włoskim – dla posłów i senatorów – oraz poza parlamentem, otwarte dla ogółu słuchaczy, jak również spotkania bezpośrednie z kluczowymi politykami i organizacjami we Włoszech, podczas których zaproszeni goście z Ukrainy, Kazachstanu i Rosji przekazywali informacje z pierwszej ręki o swoich własnych przypadkach jak i sprawach innych, za którymi się opowiadali. Fundacja ODF zorganizowała także wydarzenia eksperckie, z udziałem ekspertów lokalnych i międzynarodowych, a poświęcone kwestii nadużywania mechanizmów INTERPOLU przez państwa niedemokratyczne.

- 9 wyjazdów do Paryża na spotkania z posłami, przedstawicielami Ministerstwa Spraw Zagranicznych, organizacji pozarządowych i mediów; szczególnie intensywna kampania była prowadzona w odniesieniu do przypadku, który miał miejsce we Francji – czyli sprawy Mukhtara Ablyazova, kazachskiego dysydenta, przebywającego w areszcie we Francji, któremu grozi ekstradycja do Rosji lub na Ukrainę, Zinaidy Mukhortovej, prawniczki kazachskiej, wielokrotnie poddawanej przymusowemu leczeniu psychiatrycznemu w Kazachstanie za działalność antykorupcyjną, czy planowanej transakcji dotyczącej okrętów Mistral oraz rosyjskiej agresji na Ukrainie;

Fundacja ODF zorganizowała liczne briefingi prasowe oraz bezpośrednie spotkania z mediami francuskimi zarówno dla Prezesa ODF, jak i naszych gości z Kazachstanu, Ukrainy i Rosji. Systematycznie

organizowano spotkania bezpośrednie z posłami, senatorami, a także innymi organizacjami pozarządowymi. Fundacja ODF współorganizowała również liczne konferencje poświęcone zagadnieniom związanym z ograniczaniem i naruszaniem praw człowieka w krajach będących przedmiotem uwagi, jak również wydarzenie dotyczące nadużywania mechanizmów INTERPOLU przez państwa niedemokratyczne, wszystkie z udziałem gości z UE oraz tych krajów, czyli Ukrainy, Kazachstanu i Rosji.

- 8 wyjazdów do Strasburga na spotkania z eurodeputowanymi z okazji sesji plenarnej Parlamentu Europejskiego lub członkami Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy (PACE) podczas części sesji oraz konferencji/ wydarzeń towarzyszących;

Wizyty te przyczyniły się do podniesienia rangi Fundacji ODF jako organizacji eksperckiej zajmującej się kwestiami związanymi z prawami człowieka w Kazachstanie, na Ukrainie i w Rosji, a także w sposób bezpośredni wpłynęły na rezolucję, zaproponowaną przez deputowanego Pietera Omtziga, w której zwrócił się on o opracowanie przez PACE raportu na temat nadużywania mechanizmów INTERPOLU przez państwa autorytarne oraz wskazał na potrzebę zastosowania silniejszych zabezpieczeń prawnych. Rezolucja ta, następnie także dzięki kampanii informacyjnej prowadzonej przez ODF, doczekała się większego wsparcia i została podjęta, co z kolei doprowadziło to opracowania raportu na ten właśnie temat, który jest obecnie przygotowywany.

- 4 wyjazdy do Republiki Czeskiej w związku z kampanią poparcia dla Tatiany Paraskevich, ofiary nadużywania system INTERPOLU przez państwa niedemokratyczne (Rosję, Ukrainę), które żądały jej ekstradycji z powodów politycznych. W ramach tych wizyt miało miejsce spotkanie z Paraskevich, w areszcie, w którym przebywa, jak również spotkanie z przedstawicielami władz, dyplomatami, dziennikarzami, organizacjami pozarządowymi, członkami rodziny aresztowanej, a także briefingi prasowe;

Wizyty te spowodowały, że sprawa Paraskevich nabrała większego znaczenia, opublikowano na jej temat szereg materiałów, a ponadto utrwalona została pozycja ODF jako eksperckiej organizacji pozarządowej w kwestiach dotyczących ekstradycji i praw człowieka w Kazachstanie, na Ukrainie i w Rosji.

- 11 wyjazdów do Madrytu na spotkania z posłami, dyplomatami, prawnikami, dziennikarzami, organizacjami pozarządowymi, w ramach kampanii ulicznej na rzecz uwolnienia Alexandra Pavlova, współpracownika kazachskiej opozycji i niezależnych masmediów, którego ekstradycji żądał Kazachstan. Przedstawiciele ODF udali się także do Hiszpanii na zaproszenie hiszpańskich organizacji (Fundación Internacional Baltasar Garzón) i prawników, aby wziąć udział w konferencjach poświęconych zagadnieniom praw człowieka, organizując jednocześnie spotkania informacyjne z lokalnymi partnerami (Reporterzy bez Granic), jak również przedstawiając fachową wiedzę w odniesieniu do zagadnień systemu sądowego w Kazachstanie występujących w związku z toczącymi się rozprawami sądowymi;

Fundacja ODF nawiązała systematyczny kontakt z deputowanymi hiszpańskimi i ważnymi partnerami z obszaru praw człowieka (Amnesty International Spain, Fundación Abogacía Española). Dzięki staraniom ODF, partnerzy mieli sposobność poznać liczne osoby z kręgu kazachskich dysydentów, obrońców praw człowieka, dziennikarzy i innych ekspertów. Działalność ODF przełożyła się na zwiększenie świadomości ogółu w zakresie zagadnień dotyczących praw człowieka w Azji Środkowej, jak również krytykę niektórych aspektów hiszpańskiej dyplomacji ekonomicznej.

- 3 wyjazdy do Londynu na spotkania z deputowanymi, organizacjami pozarządowymi i mediami oraz na wydarzenia współorganizowane przez ODF. Fundacja ODF współorganizowała wydarzenie w brytyjskim parlamencie, poświęcone kwestii nadużywania mechanizmów INTERPOLU przez państwa niedemokratyczne, jak również organizowała cykl spotkań z lokalnymi organizacjami i politykami w celu omówienia kwestii naruszeń praw człowieka i korupcji w krajach będących przedmiotem uwagi;

Fundacja ODF angażowała się we współpracę z lokalnymi organizacjami pozarządowymi takimi jak Fair Trials International, jak również z Hermitage Capital i Billem Browderem, czego owocem są dalsze wspólne działania podejmowane nie tylko w Wielkiej Brytanii ale także na szerszym międzynarodowym forum;

- 3 wyjazdy do Genewy na spotkania ze stałymi przedstawicielstwami państw członkowskich przy ONZ, jak również organizacja wydarzeń towarzyszących podczas sesji Rady ONZ ds. Praw Człowieka. Fundacja ODF zorganizowała cykl bezpośrednich spotkań z szeregiem stałych przedstawicielstw państw członkowskich przy ONZ, głównie państw członkowskich UE, USA i Kanady w celu omówienia i przekazania informacji z pierwszej ręki na temat sytuacji i powodów do niepokoju w zakresie praw człowieka, jak również indywidualnych przypadków;

Spotkania te, jak również wydarzenia towarzyszące organizowane w ONZ stanowią wyjątkową okazję do tego, aby zwrócić się bezpośrednio do dużej grupy państw członkowskich, które z kolei mogą przekazać te informacje dalej, do swoich ministerstw spraw zagranicznych, kształtując tym samym swoją politykę wobec krajów będących przedmiotem zainteresowania i mając jednocześnie szeroki obraz sytuacji w danym kraju;

- 1 wyjazd do Hagi na spotkania z interesariuszami, deputowanymi i organizacjami pozarządowymi w celu omówienia ewentualnej współpracy oraz przedstawienia prac ODF w zakresie zagadnień dotyczących naruszeń praw człowieka w krajach będących przedmiotem uwagi, promowania rozwoju demokracji i praworządności w regionie postsowieckim;

Rezultaty:

W wyniku bezpośrednich spotkań z politykami, eurodeputowanymi i posłami oraz senatorami parlamentów krajowych napisali dziesiątki listów i wyrazów poparcia – zarówno dotyczących ogólnej sytuacji w zakresie praw człowieka w krajach będących obiektem zainteresowania, jak również przypadków indywidualnych (np. Vladimira Kozlova, kazachskiego opozycjonisty, który przebywa obecnie w areszcie, Rozy Tuletayevej, kazachskiej przywódczyni ruchu pracowników naftowych, zatrzymanych i torturowanych po tragicznych wydarzeniach w Zhanaozen, Vadima Kuramshina, kazachskiego obrońcy praw człowieka i prawnika, obecnie przebywającego w więzieniu, Zinaidy Mukhortovej, kazachskiej prawniczki, systematycznie poddawanej przymusowemu leczeniu psychiatrycznemu za działalność antykorupcyjną, Nadiyi Savchenko, ukraińskiej pilotki, nielegalnie przetrzymywanej w Rosji, Olega Sentsova, ukraińskiego reżysera filmowego z Krymu, nielegalnie wprowadzonego i przetrzymywanego w Rosji i wielu innych).

Ponadto, skierowano pisemne zapytania do rządów krajowych oraz do Komisji Europejskiej /Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, z żądaniem wyjaśnień i informacji dodatkowych dotyczących najbardziej niepokojących przypadków gwałcenia praw człowieka (np. zapytanie pisemne dotyczące naruszeń praw człowieka w Kazachstanie skierowane do włoskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych,

liczne pisemne zapytania kierowane przez eurodeputowanych do Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych oraz Wysokiej Przedstawiciel /Wiceprzewodniczącej, Catherine Ashton a następnie do Federiki Mogherini, pisemne zapytania skierowane do rządów a dotyczące konkretnych przypadków Alexandra Pavlova i Mukhtara Ablyazova, odpowiednio w Hiszpanii i Francji). Interwencje te wywierały dodatkowe naciski polityczne na państwa członkowskie UE, aby te wzięły pod uwagę naruszenia praw człowieka i ograniczenia demokracji dla krajów, z którymi prowadzą dialog, często w dużej mierze koncentrujący się na współpracy gospodarczej. W perspektywie długofalowej, może to spowodować pozytywną zmianę w polityce wewnętrznej państw niedemokratycznych, które zwracają uwagę na to, jak są odbierane za granicą i być może pozwolą uzyskać większe swobody polityczne służące utrzymaniu pozytywnych relacji z krajami partnerskimi.

Dzięki organizacji bezpośrednich spotkań, istotne informacje, znaczące dla kluczowych spraw i obszarów problemowych, zostały uwzględnione w szeregu rezolucji podejmowanych przez parlamenty krajowe i rezolucji Parlamentu Europejskiego dotyczących krajów będących przedmiotem zainteresowania. Przykładem niech będzie podjęcie przez Parlament Europejski rezolucji w sprawie krytycznej sytuacji w zakresie praw człowieka w Kazachstanie po tragicznych wydarzeniach w Zhanaozen w grudniu 2011 r., rekomendacji w sprawie negocjacji rozszerzonej umowy o współpracy i partnerstwie pomiędzy UE a Kazachstanem, czy pilnej rezolucji w sprawie Savchenko i wiele innych.

Ponadto, bezpośrednie spotkania z przedstawicielami Europejskiej Akcji Działań Zewnętrznych stworzyły sposobność do szczerzej wymiany poglądów i umożliwiły przekazanie informacji właściwym funkcjonariuszom na temat wszystkich kluczowych czynników odnoszących się do wydarzeń w tych krajach. Wymiany te pomogły w licznych przypadkach, w przeprowadzeniu bezpośrednich interwencji ze strony delegacji UE w odnośnych krajach, których przedstawiciele, w następstwie tych spotkań i uzyskanych informacji, żądali wyjaśnień od władz lokalnych lub możliwości spotkania się z więźniami politycznymi i śledzili uważnie rozprawy i bieg wydarzeń w tych sprawach, wyrażając swoje bezpośrednie zaniepokojenie i zainteresowanie.

Wszystko to przyczyniło się w wielu przypadkach do uwolnienia poszczególnych osób (np. Igora Vinyavskiyego, byłego redaktora naczelnego niezależnej gazety kazachskiej „Vzglyad”, czy Rozy Tuletayevej), niewielkiej poprawy warunków w areszcie (np. Kuramshina czy Kozlova), organizacji misji obserwacyjnych na rozprawy w Kazachstanie (np. na rozprawę Kozlova), Rosji (np. na rozprawę Savchenko) lub międzynarodowych misji mających na celu ustalenie faktów (we współpracy z polską Radą Adwokacką, do Kazachstanu).

Innym wymiernym rezultatem zorganizowanych wydarzeń, spotkań i następujących potem interwencji politycznych było udzielenie azylu politycznego, statusu uchodźcy lub innego rodzaju ochrony międzynarodowej kilku dysydentom, Alexandrowi Pavlovowi w Hiszpanii, Muratbekowi Ketebayevowi w Hiszpanii i w Polsce, Tatianie Paraskevich w Republice Czeskiej czy Almie Shalabayevowej we Włoszech.

Kluczowi goście ODF na przestrzeni ostatnich lat:

- Yevgeniy Zhovtis (dyrektor kazachskiego Międzynarodowego Biura ds. Obrony Praw Człowieka i Przestrzegania Praworządności),
- Irina Petrushova (dziennikarka kazachska z gazety ‘Respublika’),
- Bolat Atabayev (kazachski reżyser teatralny, dysydent i uchodźca polityczny do Niemiec),

-
- Alma Shalabayeva (żona kazachskiego dysydenta, Mukhtara Ablyazova, uchodźcy politycznego do Włoch),
 - Zinaida Mukhortova (kazachska prawniczka zajmująca się prawami człowieka i działaniami antykorupcyjnymi),
 - Igor Vinyavskiy (były redaktor naczelny kazachskiej gazety „Vzglyad”, dysydent przebywający w Polsce),
 - Muratbek Ketebayev (członek opozycji politycznej, jeden ze znanych komentatorów politycznych, uchodźca przebywający w Polsce),
 - Vladimir Kozlov (przywódca kazachskiego ruchu opozycyjnego, obecnie uwięziony i oczekujący na proces na podstawie sfigowanych zarzutów),
 - Aliya Turusbekova (żona uwięzionego kazachskiego przywódcy opozycyjnego, Vladimira Kozlova),
 - Tomasz Makowski (poseł do parlamentu, Polska),
 - Wojciech Mądrzycki (prawnik, ekspert ds. prawa azylu i ekstradycji),
 - Pavel Zabelin (rosyjski uchodźca polityczny w USA),
 - Vira Savchenko (siostra ukraińskiej więźniarki politycznej w Rosji, Nadiyi Savchenko),
 - Yegor Sobolev (deputowany do parlamentu ukraińskiego, przewodniczący Komisji ds. Zapobiegania i Przeciwdziałania Korupcji),
 - Garry Kasparov (przywódca rosyjskiej opozycji),
 - Pavel Zacek (współzałożyciel i pierwszy prezes czeskiego Instytutu Badania Reżimów Totalitarnych w Pradze),
 - Radosław Peterman (Biuro ds. Lustracji, Instytut Pamięci Narodowej (IPN)),
 - Mark Feygin (rosyjski prawnik, obrońca w znanych sprawach, w tym w sprawie Nadiyi Savchenko),
 - Nadejda Atayeva (uchodźczyni uzbecka przebywająca we Francji, Przewodnicząca Stowarzyszenia Praw Człowieka w Azji Środkowej),
 - Ruslana Lyzhychko (ukraińska śpiewaczka i działaczka pro-ukraińska),
 - przedstawiciele organizacji pozarządowej Euromajdan SOS z Ukrainy: Maria Tomak, Alissa Novitchkova, Solomia Bobrovska i inni,
 - Andrey Ilarionov (przedstawiciel Instytutu CATO i były doradca rosyjskiego prezydenta Vladimira Putina, obecnie aktywny krytyk polityki Putina),
 - Vitalii Kuprii (członek Rady Najwyższej czyli ukraińskiego parlamentu),
 - Oleksandra Drik (przedstawicielka Społecznego Komitetu Lustracyjnego, ukraińskiej organizacji pozarządowej).